

Státní oblastní archiv v Plzni

Velkostatek Chříč

(1641) 1686 - 1945

Inventář

EL NAD č.: 20046

AP č.: 687

Mgr. Ivo Kadlec

Klášter 2014

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	8
III. Archivní charakteristika archivního fondu	9
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	11
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	13
Seznam použitých pramenů a literatury	14

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk	17
Příloha č. 2: Struktura archivního fondu	18
Příloha č. 3: Česká a německá či dnes nepoužívaná znění místních jmen	19

Inventární seznam:	22
---------------------------	----

I. KNIHY

A) Agenda dominikální	23
B) Agenda veřejná	23

II. SPISOVÝ MATERIÁL

A) Registraturní pomůcky	32
B) Spisy	32

III. ÚČTY	34
------------------	----

I. Vývoj původce archiválií

Území někdejšího velkostatku se rozkládá značnou měrou v Plzeňském kraji. Na území okresu Plzeň-sever leží městečko Kožlany, dále pak lokality Hedčany, Hlince, Holovousy, Lhota, Slatina a Studená a v okrese Rokycany ves Třímány. Značná část panství zasahovala též na území dnešního Středočeského kraje (okres Rakovník). V této oblasti leží městečko Čistá, dále pak Bělbožice, Břežany, Křekovice, Milíčov, Otěvěky, Strachovice, Šípy, Řeřichy, Tlestky, Václavy a Všesulov.

Chříč se nachází v nehlubokém údolí asi 10 km východně od Kralovic. Leží na Chříčském potoce nedaleko od ústí do řeky Berounky a poprvé je uváděna roku 1318 jako majetek Buška z Krašova. V průběhu 14. a 15. století ji vlastnili místní vladykové z Chříče a poté se v její držbě poměrně často střídaly další rody.

Na počátku 16. století vládl na Chříči Gabriel z Vispachu, po něm Martin Kozlovec z Kozlova a Václav Strojetic z Strojetic, který ji roku 1541 prodal Oldřichu Lažanskému z Bukové. Od jeho syna Šebestiána koupil Chříč roku 1585 Jan Týřovský z Einsiedle a Týřovští pak statek drželi do roku 1701 (někdy uváděno 1702), kdy jej získal Václav Josef Lažanský. Ve zmiňovaném období se chříčský statek značným způsobem zvětšil a postupně se staly jeho součástí vsi Holovousy, Hedčany (roku 1535), Studená (před pol. 16. století), Milíčov s dvorem Březsko (1575), Bělbožice (1582), Kožlany (1601), Slatina (poč. 17. století) a Hlince (1613). Dále ke Chříči náležely i lokality Dolany, Dubensko, Lhota a dvory Březsko, Dubjany, Hedečko a Ptyč.

Jak již bylo zmíněno, k chříčskému statku náleželo i městečko Kožlany. To původně patřilo královskému hradu Křivoklátu, později pláskému klášteru a poté připadlo opět královské komoře. V roce 1307 je získal Vilém z Valdeka, který je propůjčil Ottovi z Kožlan. Tomu se roku 1313 podařilo získat povolení od krále a vysadil městečko, které bylo spojené se starší farní vsí. Poté sice bylo po nějakou dobu opětně vsí, ale Karel IV. roku 1351 definitivně obnovil status městečka a obdařil ho mnohými právy, především právem trhovým. Roku 1460 postoupil král Jiří hrad Týřov a spolu s ním náležející Kožlany Joštu z Einsiedlu, který si posléze na králi vymínil založení pivovaru a udělení městského erbu a pečeti. Definitivně byly Kožlany k Chříči připojeny roku 1601. V průběhu dějin se obyvatelstvo živilo zemědělstvím, ale zároveň se rozvíjela i řemeslná výroba, zejména se jednalo o ševcovství a hrnčířství, posléze v 19. století i tkalcovství. Tehdy v 16 hrčířských dílnách pracovalo přes 100 lidí, kteří vyrobili ročně přes milion kusů kamenného nádobí, a tkalcovstvím se živilo na 200 stavech přes 600 lidí. Na počátku 20. století, kdy se objevila konkurence tovární výroby z jiných míst, se mnozí opět navrátili k zemědělské výrobě.

Dalším poddanským městečkem, které náleželo chříčskému velkostatku, byla Čistá. První zmínky o této lokalitě pocházejí z doby Přemysla Otakara I., za něhož se okolní oblast dostala pod přímou správu panovníka. Čistá se tak připomíná roku 1229 jako majetek Zdislava z Čisté, který je prvním historicky doloženým majitelem a jemuž patřily kromě Čisté též lokality Křekovice a Zdeslav. V následujících staletích se pak stala centrem statku, který zaujímal kromě uvedené lokality i vsi Břežany, Otěvěky a Tlestky, a svou

roli sehrálo i povýšení na město, k němuž došlo roku 1526.

Tehdy již zasahovala do jeho dějin kapitula sv. Víta, která v sedmdesátých letech 14. století od původních majitelů Čistou koupila. V době, kdy vlastnila Čistou kapitula sv. Víta, došlo k dalšímu rozšíření čisteckého statku. Zejména se jednalo o koupi Otěvek roku 1488 a koupi Břežan roku 1567. Břežany byly původně spravovány královskými úředníky z hradu Křivoklát. Roku 1559 sice Břežany získal Jan Lobkovic zastávající úřad nejvyššího hofmistra, avšak za dalších 8 let je prodal za 3 300 kop kapitule sv. Víta. Ta Břežany připojila ke statku Čisté, jenž je vlastnila do roku 1713.

Časem se staly součástí Chříče i statky Všesulov a Šípy. Všesulov náležel původně ke Krakovci. Když se roku 1530 panství rozdělilo, Albrecht Krakovský vládl v té části, která zahrnovala mimo jiné Krakovec, Šípy a Všesulov. Po jeho smrti roku 1543 působila jako regentka jeho manželka Barbora a po dosažení zletilosti Kryštof Jindřich, který sice přikoupil pravděpodobně roku 1553 (někdy též uváděno 1554) Křekovice, ale nedlouho poté prodal Krakovec. Jeho synové pak prodali roku 1605 celý statek Všesulov i s Křekovicemi Havlovi Hrobčickému z Hrobčic za 9050 kop míšeňských.

Po Havlovi Hrobčickém vládl jeho syn Ladislav Rudolf. Ten odevzdal roku 1656 statek manželce Anežce Alžbětě Hrobčické z Hozlau, po níž statek zdědil Václav Karel Hozlauer z Hozlau, který prodal Všesulov 20. dubna 1676 Karlu Maxmiliánu Lažanskému spolu s vesnicemi Křekovice, Řeřichy a Václavy za 19 000 zlatých. Po smrti Karla Maxmiliána roku 1695, připadly veškeré jeho državy v Manětíně i ve Všesulově jeho staršímu synovi Václavu Josefovi.

Obdobně Šípy náležely roku 1530 Albrechtu Krakovskému a poté Kryštofu Jindřichovi. Po jeho smrti byl někdejší společný statek rozdělen mezi dědice a Šípy ovládal syn Abund. Po jeho smrti vládla vdova Anna Marie, roz. ze Vchynic a po dosažení zletilosti její synové Kryštof Jaroslav a Jiří Albrecht. Po určité době sice Jiří Albrecht prodal svoji polovinu Kryštofu Jaroslavovi, ten však předal roku 1631 celý statek Anně Kateřině ze Sulevic. V následujících letech se často střídali majitelé až je 18. června 1671 koupil Jan Mund z Mundenfeldu. Ani Mundové z Mundenfeldu nezůstali na Šípech po delší období, a tak je roku 1698 od Maxmiliána Rudolfa koupil patrně i s nově vzniklým dvorem Strachovice Karel Ferdinand Šindler z Hiršfeldu zastávající úřad nejvyššího purkrabí, který později statek prodal Kryštofu Adamu Trauttmansdorffovi. Po jeho smrti roku 1726 prodala jeho manželka Alžběta celý statek spolu se Strachovicemi Lažanským na Chříči.

Lažanští mají na vývoj na Chříči v několika následujících dekadách rozhodující vliv. Václav Josef Lažanský (1673–1715) ke svým rodovým državám v Manětíně a ve Všesulově přikoupil roku 1701 Chříč (někdy uváděno 1702) a o několik let později i Čistou, kterou mu roku 1713 za 25 000 zlatých prodala kapitula Pražského hradu spolu s lokalitami Břežany, Tlestky a Otěvky. Po jeho smrti se ujal vlády na Chříči syn Maxmilián Václav (1710–1776), v té době ještě nezletilý. Jako jeho poručnice působila matka Marie Gabriela Lažanská, roz. Černínová z Chudenic, jíž po dosažení zletilosti prodal Chříč spolu se statky Všesulov, Čistá a Šípy za 370 000 zlatých. Marie Gabriela se mezitím stala představenou ústavu šlechtičen U sv. Andělů na Novém Městě pražském, kde působila až do své smrti. Ještě před svým skonem stačila odkázat polovinu svého majetku již zmíněnému ústavu a druhou svým dětem, avšak ty se zadlužily, a proto roku 1764 svoji polovinu

ústavu šlechticů prodaly a zároveň byly statky Čistá, Šípy a Vsesulov definitivně začleněny do panství Chřívč.

Rustikál tereziánského katastru uvádí Chřívč ještě jako 4 statky, které vlastnila Marie Gabriela Lažanská. Dominikál pak na Chřívči zmiňuje poplužní dvory Chřívč, Ptyč, Březsko, Hedečko. Ve fasi je uveden i Dubjanský dvůr, který byl později spojen se dvorem ve Chřívči.

Poněkud specifický vývoj měly Třímány. Podle záznamů z pozemkových knih fondu Vs Plasy lze prokázat, že již na konci 16. století náležely velkostatku Plasy, avšak roku 1676 se staly součástí Chřívče. To pravděpodobně na konci 18. století Schaller při psaní své Topographie des Königreichs Böhmen opomenul, a proto je mylně uváděl stále jako součást Plas. Na tento fakt pak poukazuje ve svém díle Johann Gottfried Sommer, který přiřazuje Třímány do Chřívče a navíc konstatuje, že se Schaller mýlil.

V polovině 19. století se velkostatek Chřívč rozkládal na ploše o celkové rozloze necelých 3,5 tisíce hektarů. Na statku se nacházelo 10 dvorů a 7 ovčínů. Jeho zemědělská výroba se zaměřovala na pěstování obilí, hrachu, čočky a vikve. Dále se zpracovával chmel, který převážně využívaly místní pivovary včetně vrchnostenského v Chřívči, který byl pronajat Theiberovi a v padesátých letech 19. století Františku Záleskému. Svého významu dosáhla též stavební výroba, při níž se uplatnily především cihelny v Chřívči a Vsesulově.

Správním centrem velkostatku byla i nadále Chřívč. Přímo v lokalitě stál kostel sv. Jana Nepomuckého a jedna škola. Na zámku sídlil správce velkostatku s titulem Amtsdirektor a ve vsi se dále nacházel hostinec, poplužní dvůr s ovčínem, pivovar, vinopalna a hájovna. Rovněž i v poddanském městečku Čistá stála škola pod patronátem vrchnosti, vrchnostenský pivovar a vinopalna. Obdobně tomu bylo též v dalším poddanském městečku, a to v Kožlanech.

V čele velkostatku stál správce, který sídlil na Chřívči a byl v česky psaných dokumentech označován jako hejtman, zatímco v německých dokumentech jako Direktor, Verwalter či Wirthschaftsverwalter. V Čisté se tato funkce objevuje již ve 2. polovině 17. století, ovšem po získání Čisté Lažanskými došlo k postupné centralizaci správy do Chřívče. Pozemkové knihy v té době ještě vedla kancelář městečka. Pro 2. polovinu 18. století je totiž možné nalézt smlouvy, které signoval čistecký primátor či v Čisté sídlící tzv. Curator Czistensis (je doložen na smlouvě z roku 1765, inv. č. 3, fol. 28). Teprve později byly pozemkové knihy pro Čistou vedeny již jen v chřívčské kanceláři.

Pro finanční záležitosti velkostatku Chřívč byl určen důchodník (Rentmeister, Rentwirthschafter) a dále bylo možno nalézt i tzv. inspektora. Kromě toho lze na základě pozemkových knih doložit i úřednictvo mající na starost pouze specifickou agendu. Jedná se o kontribučního, obročního (německy Kastner), či nadlesního (Oberjäger) a další. Poté, co velkostatek získal ústav šlechticů, zůstalo vyřizování majetkoprávní i hospodářské agendy na Chřívči, která i nadále zůstala sídlem hejtmana či správce, zatímco mnohé smlouvy musely být potvrzeny majiteli z Prahy. Z období mezi josefskými reformami a rokem 1850 se objevují i záznamy provedené justiciářem.

V průběhu 19. století působil i nadále jako hlavní správce velkostatku ředitel (Direktor). Tuto funkci vykonávali Thomas Goppolt, Emanuel Kříž, Jan a Josef Perlíkové, Wenzel Ullmann a jiní. Označení Verwalter se proto používalo spíše pro správce jednotlivých dvorů. Velkostatek se nacházel v kraji Plzeňském

a Žateckém a převážná část velkostatku po roce 1850 spadala k soudním okresům Kralovice a Jesenice, výjimku však představovaly Třímány nacházející se v okrese Zbiroh.

Od osmdesátých let 19. století až do počátku 20. století byl ředitelem či správcem Gustav Popelka, který měl k dispozici též asistenta a sekretáře. Na sklonku 19. století se skládalo hospodářství z poplužních dvorů Chříč, Dubjany, Březsko, Hedečko, Neuhoř, Šípy, Ptyč a Strachovice, Václavy, Všesulov. V té době působil na Chříči lesní úřad, v jehož čele stál nadlesní, který zároveň kromě své funkce spravoval chříčský revír, který byl nejrozlehlejší. Revíry Všesulov a Strachovice spravovali lesníci, kteří podléhali nadlesnímu ve Chříči. V průběhu 19. století došlo sice k vybudování železniční sítě, ale zásadní změny směřující k industrializaci kraje nebyly realizovány. Spolu s touto skutečností pak souvisel i demografický vývoj celé oblasti, kde v porovnání s jinými místy nebyl zaznamenán výrazný nárůst obyvatelstva a nezřídka dokonce docházelo i k úbytkům.

Ústav šlechtičen U sv. andělů měl v držbě velkostatek Chříč až do roku 1905, kdy jej koupil hrabě Štěpán Götzendorf-Grabowski za 2 200 000 korun. Ten se však rozhodl o čtyři roky později velkostatek prodat Gustavu Fischerovi, který jej následujícího roku prodal Karlu Černohorskému a jeho synu Janovi. Když Karel Černohorský roku 1917 zemřel, zdědil Jan otcův podíl na Chříči a v Dubjanech. Ačkoliv ten měl v následujících letech na Chříči významné postavení (v letech 1919 až 1929 byl starostou Chříče), roku 1931 statek odprodal Františku Pokornému, který ji vlastnil i za nacistické okupace.

Současně se střídáním vlastníků docházelo na počátku 20. století k podstatnému zmenšení původní rozlohy velkostatku. Výměra chříčského velkostatku byla na počátku 20. století 3130 ha a všechny dvory byly propachtovány. V roce 1910 byl prodán dvůr Hedečko u Břežan V. Tomsovi za 70 000 zlatých a o 3 roky později došlo k prodeji dvora Ptyč. Zároveň došlo odprodání dvora Šípy Janu Lomičkovi, do té doby hospodařícímu ve Strachovicích jako nájemník. Ani za těchto skutečností se velkostatku nevyhnula pozemková reforma, kdy bylo z původní výměry 925 ha (z toho 272 ha zemědělské půdy) rozparcelováno 33 ha a zůstal pouze statek o velikosti 892 ha. Co se týče správy velkostatku, ustanovil František Pokorný ředitelem v Praze sídlícího Emila Trubla, zatímco v Chříči zajišťovali správu statku účetní Jaroslav Hassmann a hospodářský adjunkt Josef Mareš.

Rovněž i na statku Šípy došlo v nadcházejícím období k výrazným změnám. Vzhledem ke skutečnosti, že vlastní koupě statku představovala pro Jana Lomičku značné finanční břemeno, pokoušel se během dalších let o prodej části lesů při hranicích statku, ale z důvodu malého zájmu o koupi mu značná část lesů zůstala. Počátkem dvacátých let 20. století je jako vlastník statku Šípy uváděn Kamil Honka, který umírá 1. října 1923. Po něm se ocitl statek Šípy u rodiny Spěváčků, nejprve Jaromíra Spěváčka, který umřel v roce 1942, a poté Růženy Spěváčkové. Statek Šípy se rozprostíral v okolí stejnojmenné obce a zahrnoval v první polovině třicátých let plochu o výměře 364 hektarů, z nichž největší počet připadal na role a lesy.

Mezitím došlo ke změnám i na dvoře Hedečko a Březsko. Hedečko v roce 1912 prodal Tomsa JUDr. Hirschovi za 110 000 korun se vším inventářem, aby jej následně roku 1924 získal Emanuel Svoboda. Statek Březsko existoval ve třicátých letech 20. století jako samostatný statek. Patřil Františku Hausenblasovi, který

jej spravoval bez dalších úředníků. Rozléhal se na ploše 296 ha (před pozemkovou reformou 326 ha) a zaměřoval se zejména na zemědělské produkty.

Všesulov ve třicátých letech 20. století vlastnili Lotta a Karel Bulířovi, kteří zároveň zaměstnávali hospodářského správce, hospodářského adjunkta, hajného, řidiče, kováře a 9 deputátníků. Statek zaujímal plochu 292 ha (před pozemkovou reformou 320 ha), z nichž největší rozloha připadala na louky a zahrady. Rozvíjela se výroba cihel a kromě toho se statek zaměřoval na zemědělské plodiny či zpracování dřeva. Dvůr byl spravován ze vsi Všesulov, kde v 48 domech žilo 307 obyvatel české národnosti.

Posledním majitelem velkostatku Chříč byl Václav Hylen, kterému byl majetek konfiskován roku 1948 Československou republikou.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

O původním uložení písemností nejsou k dispozici konkrétní písemné zprávy. Pravděpodobně byly archiválie uloženy ve vrchnostenské kanceláři na Chříči. Z doby před uložení v archivu se nedochoval žádný záznam o skartaci či o restaurování. Do roku 1848 vykonával správu velkostatku místní vrchnostenský úřad. V polovině 19. století převzal pozemkové knihy v souladu s císařským nařízením 278/1849 ř. z. okresní soud v Kralovicích, kde se do nich dále zapisovalo nejpozději do osmdesátých let 19. století. V uvedené instituci zůstaly uskladněny až do jejich předání někdejšímu Archivu země České v Praze, kde byly následně uloženy až do převzetí tehdejším Státním archivem v Plzni v šedesátých letech 20. století. Do fondu Velkostatek Chříč byly pozemkové knihy zařazeny roku 1972. Další písemnosti zůstaly na Chříči. Bohužel se však dochovalo pouze torzo původního archivu, které bylo do péče archivu předáno v roce 1950. Roku 2005 byla provedena delimitace menšího množství spisového materiálu ze SOA v Praze.

U některých archiválií zůstaly zachovány původní signatury. Pozemkové knihy jednotlivých obcí byly uspořádány v chronologické řadě a obvykle číslovány římskými číslicemi počínaje číslem I. Samostatné číselné řady vytvářely i knihy svatebních smluv, dlužních úpisů nebo knihy listin. Z doby uložení pozemkových knih u zemského archivu se zachovalo signaturní označení vyznačující se spojením označení sídla okresního soudu "Kralovice" a následného pořadového čísla. Výjimku z tohoto pravidla představuje kniha inv. č. 9 pro Čistou z let (1641) 1716–1763, již nenáleží žádná signatura a její osud je neznámý. Není zřejmé, zda se ztratila a v pozdějších letech byla nalezena. Skutečností zůstává, že nenesou žádné označení z doby uskladnění v Archivu země České. Navíc nebyla ani katalogizována v šedesátých letech 20. století a nalezena tak byla až během inventarizace v kartonu. Původní registraturní systém pro spisy nebylo pro jejich značnou torzovitost možné rekonstruovat.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Z původních písemností se do dnešních dní dochovaly zejména pozemkové knihy. Ze spisů a z účetního materiálu zbylo jen torzo. Během uložení v archivu byla provedena oprava desek u knihy inv. č. 59 a zároveň byly katalogizovány veškeré pozemkové knihy. Značná část tohoto archivního fondu byla uložena v klatovské pobočce SOA v Plzni, odkud byl roku 2009 celý archivní fond přestěhován do nově otevřeného pracoviště Státního oblastního archivu v Klášteře u Nepomuku, kde záhy začalo pořádání, které spolu s inventarizací pokračovalo i během generální inventury z let 2012–2013.

Při generální inventuře byl mezi nezpracovaným archivním materiálem nově nalezen 1 repertář přibližně z let 1840–1850 a o rozsahu 0,08 bm. Dále byl počet pozemkových knih navýšen o dosud neevidovanou knihu pro Čistou (bez signatury) z let (1641) 1716–1763 nacházející se v nezpracovaném kartonu. Z fondu Velkostatek Chrančovice byl přesunut podací protokol soudní z let 1839–1842 a popis organizace správy velkostatku Chříč z roku 1885. Obdobně byl ve fondu Velkostatek Lštěň – Přívozec nalezen materiální účet velkostatku Chříč z roku 1878. Soudní protokol i materiální účet byly sice při převzetí do archivu součástí fondu Velkostatek Chříč, jakým způsobem se později dostaly do jiných archivních fondů, není známo.

Zatímco se během pořádání zvýšil počet úředních knih, snížil se počet kartonů. Z původních 3 kartonů před počátkem inventarizace byl jeden karton obsahující spisy z první poloviny 19. století pocházející z provenience města Kožlany delimitován do SOkA Plzeň-sever se sídlem v Plasích (KÚ 2/14). Druhý karton obsahoval spisy z Kralovic, které byly rovněž delimitovány do SOkA Plzeň-sever (KÚ 3/14), a již zmíněnou pozemkovou knihu pro Čistou, která z něj byla vyňata. Zůstal tak jediný karton obsahující veškerý spisový materiál a účetní spisy tohoto archivního fondu. Zároveň byla do SOkA Plzeň-sever se sídlem v Plasích delimitována do fondu OS Kralovice pozemková kniha pro Čistou, založená roku 1856 na Okresním soudě Kralovice (KÚ 4/14).

Fond byl uspořádán podle platného metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/06-0767/2010 z 12. března 2010 a podle jeho dodatku č. j. SOAP/006-1300/2014 z 15. července 2014. Na první místo byly zařazeny knihy s agendou dominikální a poté následovala agenda veřejná obsahující pouze pozemkové knihy. Ty byly rozděleny na dominikální a rustikální. Rustikální pak na hlavní a dokladové. Hlavní knihy byly seřazeny podle statků a v jejich rámci abecedně a chronologicky, zatímco dokladové dle obsahu a následně též chronologicky. Poté následoval spisový materiál, u kterého nebylo možné pro jeho

torzovitost rekonstruovat původní registraturní systém. Fond obsahuje pouze dvě registraturní pomůcky - repertář soudních spisů přibližně z let 1840–1850 a podací protokol z let 1839–1842. Spisy byly uspořádány tematicky a u účetního materiálu jsou na prvním místě uvedeny účetní knihy, po kterých následují účty ve formě spisů.

Časový rozsah knih v inventáři je dán datací nejstaršího a nejmladšího zápisu. Priora uvedená v kulatých závorkách zaznamenávají dataci opisů starších dokumentů. V hranatých závorkách je uvedena přibližná datace archiválií, které nebyly datovány původcem.

Při pořádání nebylo skartováno a fyzický stav většiny archiválií je uspokojivý. To však nelze konstatovat o repertáři spisů pro panství Chřtč (inv. č. 65) silně poškozeném plísni, či o pozemkové knize pro Čistou bez signatury z let (1641) 1716–1763 (inv. č. 9), materiálním účtu z roku 1878 (inv. č. 83) a některých dalších úředních knihách, které mají poškozenou vazbu či jsou potrhané. V případě těchto archiválií je žádoucí restaurační zásah.

Jazykem archiválií je čeština a němčina. Jedinou výjimku představuje mešní licence z roku 1769 psaná latinsky. Co se týče názvu obcí, v inventáři bylo použito jejich současné označení dle Statistického lexikonu obcí České republiky z roku 2005. Německé nebo dnes již nepoužívané tvary místních jmen jsou spolu s jejich dnešním zněním uvedeny v příloze č. 3.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Dochované písemnosti archivního fondu z let (1641) 1686–1945 podávají přehled o majetkoprávních poměrech na velkostatku Chříč z doby, kdy patřil nejprve rodu Lažanských, posléze ústavu šlechticů U sv. Andělů a následně dalším vlastníkům během 1. poloviny 20. století. Fond se však dochoval pouze torzovitě a výjimkou je poměrně ucelená řada pozemkových knih, kterou lze využít především pro genealogický výzkum či pro studium majetkových a sociálních poměrů poddaných.

Nejstarší archiválií je pozemková kniha statku Vsesulov z let 1686–1702, ovšem některé pozemkové knihy pro Čistou založené ve druhém desetiletí 18. století obsahují také priora přibližně od poloviny 17. století. Pro 18. a 19. století se dochovala ucelená řada pozemkových knih. Pravděpodobně se ale nedochovala nejstarší pozemková kniha pro Bělbožice a Lhotu, protože se ve fondu pro tyto vsi na rozdíl od ostatních vsí na panství Chříč nachází pouze kniha z 19. století, která je navíc označena číslicí II. (inv. č. 19).

Nejprve se do knih zaznamenávala veškerá agenda, teprve na přelomu 18. a 19. století vytvořila správa Chříče zvlášť knihy svatebních smluv, knihy dlužních úpisů a knihy listin. Všechny tvoří řady, v nichž byla nejstarší kniha vždy označena číslem I. Současně se zavedením knih listin se začala používat i samostatná řada knih listin pro městečka Čistou a Kožlany (nejdříve pro obě dohromady a později pro každé zvlášť). Dále se ve fondu vyskytuje jedna rustikální pozemková kniha pro celé panství z 19. století. Kromě těchto rustikálních knih se ve fondu nacházejí též dominikální pozemkové knihy, z nichž starší pocházejí z poloviny 18. století.

Poměrně značnou část spisového materiálu tvoří fase josefského katastru pro Třímány a Hlince spolu s jejich pozdějšími opisy a dalšími daňovými záležitostmi z poloviny 19. století. Dále se dochovalo i značné množství korespondence mezi správou velkostatku a ústavem šlechticů U sv. Andělů pocházející přibližně z poloviny 19. století. Zbylý aktový materiál se však příliš nezachoval a z účtů zůstaly pouze dvě knihy a několik účetních příloh.

Pro studium lokalit na velkostatku lze využít i archiválie z jiných archivů. Pro Čistou u Rakovníka se nacházejí mnohé další informace v archivních fondech Státního okresního archivu Rakovník. Zejména pro starší období týkající se výzkumu této lokality je možné použít fond Archiv městečka Čistá z let 1526–1945 (1951). Mnohé informace o vývoji na čisteckém statku z tohoto období poskytne i fond Archiv pražské metropolitní kapituly nacházející se v Archivu Pražského hradu. Pro dějiny Kožlan se dá využít především fond Archiv města Kožlany z let 1672–1945 uložený

ve Státním okresním archivu Plzeň-sever se sídlem v Plasích.

Co se týče dalších velkostatkových fondů či fondů rodinných archivů, které obsahují archiválie týkající se někdejšího chříčského velkostatku, stojí za zmínění zejména v Klášteře u Nepomuku uložené fondy Rodinný archiv Lažanských z Bukové, Chyše; Rodinný archiv Lažanských – Manětín a Velkostatek Plasy. Ve fondu Rodinný archiv Lažanských z Bukové, Chyše se nachází v kartonu č. 1 pod inv. č. 14 plná moc od Marie Gabriely Lažanské z roku 1728. Dále je možno v témže kartonu pod inv. č. 19 nalézt výpis ze zemských desk z let 1733–1751 na koupi panství Chříč spolu se statky Vsesulov, Čistá a Šípy Marií Gabrielou Lažanskou od jejího syna Karla Josefa.

Ve fondu Rodinný archiv Lažanských – Manětín se v kartonu č. 2 pod inv. č. 14 nachází spisy z let 1691–1692 týkající se hraničních záležitostí mezi městysem Čistá, který vlastnila kapitula Pražského hradu, a vlastníkem Vsesulova Karlem Maxmiliánem Lažanským. Dále se v uvedeném archvním fondu vyskytují též spisy ke koupi Chříče v roce 1733.

Archivní fond Velkostatek Plasy obsahuje pozemkovou knihu panství Krašov se zápisy pro Třímány z let 1595–1675 (inv. č. 242). V tomtéž fondu se také nachází pozemková kniha obsahující zápisy pro Slatinu z let 1724–1745 (inv. č. 292) a popis hranic mezi panstvími Plasy a Chříč z roku 1731 (inv. č. 63).

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Písemnosti obsažené v archivním fondu Velkostatek Chříč z let (1641) 1686–1945 uspořádal s několika přestávkami v letech 2009 až 2014 Mgr. Ivo Kadlec. Archivní pomůcku sestavil na pracovišti Státního oblastního archivu v Plzni v Klášteře u Nepomuka a úvod k ní sepsal Mgr. Ivo Kadlec. Archivní pomůcka byla vyhotovena v programu Janus Archiv.

V Klášteře u Nepomuka dne 17. 12. 2014

Mgr. Ivo Kadlec

Seznam použitých pramenů a literatury

Nevydané prameny:

Státní oblastní archiv v Plzni, pracoviště Klášter u Nepomuka:

Rodinný archiv Lažanských z Bukové, Chyšé, karton č. 1, inv. č. 14 a inv. č. 19.

Rodinný archiv Lažanských – Manětín, karton č. 2, inv. č. 14.

Velkostatek Plasy, kniha č. 67, inv. č. 63; kniha č. 238, inv. č. 242; kniha č. 298, inv. č. 292.

Státní okresní archiv Plzeň-sever se sídlem v Plasích

Okresní národní výbor Plzeň-sever /nezpracovaný fond/, Majetková podstata pozemkové reformy, výnos Ministerstva zemědělství ze dne 14. 5. 1948, č. j. 45.995/48-IX/R-12.

Vydané prameny:

DOSKOČIL, Karel (ed.). *Berní rula II. Popis Čech r. 1654*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1954.

LIŠKOVÁ, Marie a kol. (edd.). *Tereziánský katastr český, svazek 2*. Praha : Archivní správa Ministerstva vnitra, 1966.

LIŠKOVÁ, Marie a kol. (edd.). *Tereziánský katastr český, svazek 3*. Praha : Archivní správa Ministerstva vnitra, 1970.

Literatura:

Beamten-Schematismus des Grossgrundbesitzes im Königreiche Böhmen. Prag : Joh. F. Procházka, 1887.

BUKAČOVÁ, Irena - FÁK, Jiří - FOUČEK, Karel. *Severní Plzeňsko, Historicko-turistický průvodce*. Domažlice : Nakladatelství Českého lesa, 2001.

Handbuch des Königreiches Böhmen für das Jahr 1844. Prag : Gesellschaft der Wissenschaften, 1844.

Handbuch des Königreiches Böhmen für das Jahr 1846. Prag : Gesellschaft der Wissenschaften, 1846.

Handbuch des Königreiches Böhmen für das Jahr 1851. Prag : Gesellschaft der Wissenschaften, 1851.

Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005, I. díl. Praha : Český statistický úřad, 2006.

JANATA, Jaroslav. *Město Čistá a okolí*. Čistá, 1937.

JONÁK, Eberhard. *Der land- und lehentäfliche Grundbesitz im Königreiche Böhmen*. Prag : Verlag des Central-Comité, 1865.

KOČKA, Václav, *Dějiny politického okresu Kralovického*. Rakovník : Agrosciencie, 2010.

KÖPL, Karl, *Geschichte des k. k. freiweltlich adeligen Damenstiftes zu den heiligen Engeln in Prag, Festschrift zur feier des zweihundertjährigen Bestandes des Stiftes*, Prag : Verlag des k. k. freiweltlich adeligen Damenstiftes zu den heiligen Engeln, 1901

KŘIVKA, Josef. *Nové osady vzniklé na území Čech v letech 1654–1854*. Praha : ČSAV, 1978.

KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách na Moravě a ve Slezsku*. Praha : Libri, 1996.

Ottův slovník naučný, 4. díl. Praha : Nakladatelství Jana Otty, 1891.

Ottův slovník naučný, 8. díl. Praha : Nakladatelství Jana Otty, 1894.

Ottův slovník naučný, 10. díl. Praha : Nakladatelství Jana Otty, 1896.

Ottův slovník naučný, 11. díl. Praha : Nakladatelství Jana Otty, 1897.

Ottův slovník naučný, 12. díl. Praha : Nakladatelství Jana Otty, 1897.

Ottův slovník naučný, 15. díl. Praha : Nakladatelství Jana Otty, 1900.

Ottův slovník naučný, 17. díl. Praha : Nakladatelství Jana Otty, 1901.

Ottův slovník naučný, 23. díl. Praha : Nakladatelství Jana Otty, 1905.

Ottův slovník naučný, 24. díl. Praha : Nakladatelství Jana Otty, 1906.

Ottův slovník naučný, 25. díl. Praha : Nakladatelství Jana Otty, 1906.

Ottův slovník naučný, 26. díl. Praha : Nakladatelství Jana Otty, 1907.

PEŠTA, Jan. *Encyklopedie českých vesnic, 3. díl: Západní Čechy*. Praha : Libri, 2005.

Průvodce po archívních fondech. Státní oblastní archiv v Plzni, 4. svazek. Praha : Archivní správa Ministerstva vnitra, 1975.

SEDLÁČEK, August. *Hrady, zámky a tvrze království Českého, 8. díl: Rakovnicko a Slánsko*. Praha : František Šimáček, 1891.

SCHALLER, Jaroslaus. *Topographie des Königreichs Böhmen, I. Theil : Rakonitzer Kreis*. Prag, 1875.

Schematismus a statistika velkostatků v království Českém. 1902.

Schematismus des Grossgrundbesitzes und grösserer Rustikalgüter. Prag : Jos. Springer, 1900.

Schematismus des Grossgrundbesitzes in Böhmen. Prag : Mars, 1933.

Schematismus landtäflicher Güter, grösserer Rustikalwirthschaften, Beamten und Pächter.
Prag : Josef Springer, 1910.

Schematismus für das Königreich Böhmen auf das Jahr 1831. Prag : Gesellschaft der
Wissenschaften, 1831.

Schematismus für das Königreich Böhmen auf das Jahr 1833. Prag : Gesellschaft der
Wissenschaften, 1833.

Schematismus des Königreiches Böhmen für das Jahr 1838. Prag : Gesellschaft der
Wissenschaften, 1838.

Schematismus des Grosssgrundbesitzes im Königreiche Böhmen. Prag : Joh. F. Procházka, 1880.

*Schematismus und Statistik des Grossgrundbesitzes und grösserer Rustikalgüter im
Königreiche Böhmen.* Prag : Josef Springer, 1906.

SKLENÁŘ, Jaroslav. *Městečko Čistá a okolí.* Čistá : Vydavatelství Jaroslav Sklenář, 1999.

SKLENÁŘ, Jaroslav. *Obce v okolí Čisté.* Čistá : Vydavatelství Jaroslav Sklenář, 2011.

SOMMER, Johann Gottfried. *Das Königreich Böhmen, XIII. Band: Rakonitzer Kreis.* Prag :
Verlag der Buchhandlung von Friedrich Ehrlich, 1845.

Statistik und Beamten-Schematismus des Grossgrundbesitzes. Prag : Gustav Fanta, 1891.

ŠTĚPÁNEK, Jan. Sbíрка pečetidel rodu Lažanských v Manětíně - 6. část. *Genealogické a
heraldické listy*, 2012, roč. XXXII, č. 3/2012, s. 33–50.

VOŽENÍLEK, Jan, *Předběžné výsledky československé pozemkové reformy*, Praha 1930

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk

bm	běžný metr
č.	číslo
ev. j.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	kartón
KÚ	kniha úbytků
okr.	okres
OS	okresní soud
poč.	počátek
ppr	podací protokol
rep	repertář
roz.	rozená
ř. z.	říšský zákoník
SOA	Státní oblastní archiv
SOkA	Státní okresní archiv
ukn	úřední kniha
Vs	velkostatek

Příloha č. 2: Struktura archivního fondu

	Časový rozsah	Inv. č.	ukn	ppr	rep	kar
I. KNIHY						
A) Agenda dominikální	1885–1945	1-2	2			
B) Agenda veřejná	(1641) 1686–1883	3-63	61			
II. SPISOVÝ MATERIÁL						
A) Registraturní pomůcky	1839–[1850]	64-65		1	1	
B) Spisy	[1711]–1866	66-80				9/10
III. ÚČTY	1815–1883	81-85	2			1/10

Příloha č. 3: Česká a německá či již nepoužívaná znění místních jmen

Současný úřední název

Německé a dnes nepoužívané názvy

Bělbožice , osada obce Šípy, okr. Rakovník	Belbowitz, Welbowice, Welbowitz
Břežany , okr. Rakovník	Břežan
Čistá , okr. Rakovník	Czista, Czistay, Czistey, Czisty, Čistay, Čistý, Tschista, Tschistay
Hedčany , část obce Kožlany, okr. Plzeň - sever	Hecany, Hečan, Hečany, Hetschan, Hetzan
Hlince , okr. Plzeň - sever	Hlinc, Hlinec, Hlintsch, Hlintz, Hlyncze
Holovousy , okr. Plzeň - sever	Holofaus, Holofous, Holofousy
Chříč , okr. Plzeň - sever	Kric, Kritz, Krycz, Kříč, Kříče,
Kožlany , okr. Plzeň - sever	Kozlan, Kožlan
Křekovice , osada obce Čistá, okr. Rakovník	Krzekowitz, Křejkovice, Křekov, Křekovice, Křekowitz, Rzekowitz, Řekowitz
Lhota , osada obce Chříč, okr. Plzeň - sever	Lhota, Lživá Lhota
Milíčov , část obce Šípy, okr. Rakovník	Miličow, Militschow
Nový Dvůr , dvůr u Václav, okr. Rakovník	Neuhof
Otěvěky , část obce Ždár, okr. Rakovník	Nedowitz, Netovice, Větověty
Řeřichy , okr. Rakovník	Hřezy, Resche, Reža, Reže, Röscha,
Šípy , okr. Rakovník	Schippen, Schippner, Schupy, Ssupy, Šippin
Tlestky , část obce Drahouš, okr. Rakovník	Dlesko, Klesky, Tleskau, Tlesko, Tlesky
Třímány , část obce Kladruby, okr. Rokycany	Střimany, Tříman, Třímány
Václavy , okr. Rakovník	Waclaw, Watslaw, Watzlaw, Wazlaw
Všesulov , okr. Rakovník	Scheßelhof, Schlösselhof, Schösselhof, Schösslow, Schöszlhof, Šeslov, Sseslow, Všeslov, Wsseselow, Wssesulow, Žezlow

Německé a dnes nepoužívané názvy

Belbowitz
Břežan
Czista, Czistay, Czistey, Czisty, Čistay, Čistý
Dlesko
Hecany, Hečan, Hečany, Hetschan, Hetzan
Hlinc, Hlinec, Hlinsch, Hlintz, Hlyncze
Holofaus, Holofous, Holofousy
Hřezy
Klesky
Kozlan, Kožlan
Kric, Kritz, Krycz, Kříč, Kříče
Krzekowitz, Křejkovice, Křekov, Křekowitz
Lhota, Lživá Lhota
Miličow, Militschow
Nedowitz, Netovice
Neuhof
Resche, Reža, Reže, Röscha
Rzekowitz, Řekowitz
Scheßelhof, Schlösselhof, Schösselhof, Schösslow, Schöszlhof, Sseslow, Šeslov
Schippen, Schippner, Schupy, Ssupy, Šippin
Střimany
Tleskau, Tlesko, Tlesky
Tříman, Třímány
Tschista, Tschistay

Současný úřední název

Bělbožice, osada obce Šípy, okr. Rakovník
Břežany, okr. Rakovník
Čistá, okr. Rakovník
Tlestky, část obce Drahouš, okr. Rakovník
Hedčany, část obce Kožlany, okr. Plzeň - sever
Hlince, okr. Plzeň - sever
Holovousy, okr. Plzeň - sever
Řeřichy, okr. Rakovník
Tlestky, část obce Drahouš, okr. Rakovník
Kožlany, okr. Plzeň - sever
Chříč, okr. Plzeň - sever
Křekovice, osada obce Čistá, okr. Rakovník
Lhota, osada obce Chříč, okr. Plzeň - sever
Milíčov, část obce Šípy, okr. Rakovník
Otěvěky, část obce Žďár, okr. Rakovník
Nový Dvůr, dvůr u Václav, okr. Rakovník
Řeřichy, okr. Rakovník
Křekovice, osada obce Čistá, okr. Rakovník
Všesulov, okr. Rakovník
Šípy, okr. Rakovník
Třímány, část obce Kladruby, okr. Rokycany
Tlestky, část obce Drahouš, okr. Rakovník
Třímány, část obce Kladruby, okr. Rokycany
Čistá, okr. Rakovník

Větověty

Otěvěky, část obce Žďár, okr. Rakovník

Všeslov

Všesulov, okr. Rakovník

Waclaw, Watslaw, Watzlaw, Wazlaw

Václavy, okr. Rakovník

Wellbowice, Welbowitz

Bělbožice, osada obce Šípy, okr. Rakovník

Wsseselow, Wssesulow, Żezlow

Všesulov, okr. Rakovník

Inventární seznam

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
I. KNIHY				
<u>A) Agenda dominikální</u>				
1		Popis organizace správy velkostatku Chříč	1885	ukn 1
2		Lesní hospodářský plán na léta 1939–1948 včetně jeho realizace do roku 1945	1939–1945	ukn 2
<u>B) Agenda veřejná</u>				
1) Dominikální pozemkové knihy				
3	Kralovice 73	Dominikální pozemková kniha pro panství Chříč (Křizer Obrigkeitliches Contractenbuch I.) Česky a německy; 25x37 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1739) 1748–1882	ukn 3
4	Kralovice 74	Dominikální pozemková kniha pro panství Chříč (Emphiteutisches Grundbuch, Nro. I) Česky a německy; 33x47 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	1838–1881	ukn 4
2) Rustikální pozemkové knihy				
<u>a) Hlavní knihy</u>				
i) Statek Čistá				
5	Kralovice 63	Pozemková kniha pro Břežany, Čistou, Otěvěky a Tlestky (Tschistaier, Břežaner, Nedowitz, Tlesker Grundbuch) Česky; 22x33 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1658) [1712]–1715	ukn 5

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
6	Kralovice 52	Pozemková kniha pro Břežany (Břežaner Grundbuch) Německy a česky; 23x32 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1714–1880	ukn 6
7	Kralovice 53	Pozemková kniha pro Břežany (Dorf Bržeschaner Grundbuch) Česky; 26x39 cm; vazba kožená (kniha obsahuje soupisy obyvatel; vazba uvolněná)	1805–1882	ukn 7
8	Kralovice 66	Pozemková kniha pro Čistou (Tschistaer Grundbuch II. Lit. A) Německy a česky; 24x32 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	(1651) 1714–1772	ukn 8
9		Pozemková kniha pro Čistou Česky; 23x32 cm; vazba kožená (kniha obsahuje soupisy obyvatel; vazba uvolněná)	(1641) 1716–1763	ukn 9
10	Kralovice 64	Pozemková kniha pro Čistou (Tschistaier Grundbuch I.) Německy a česky; 24x36 cm; vazba kožená	(1724) [1767]–1802	ukn 10
11	Kralovice 65	Pozemková kniha pro Čistou (Tschistaer Grundbuch, N I., L. A.) Česky a německy; 23x36 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1724) [1767]–1800	ukn 11
12	Kralovice 68	Pozemková kniha pro Čistou (Tschistaier Grundbuch, II.) Německy a česky; 27x38 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	[1800]–1870	ukn 12
13	Kralovice 69	Pozemková kniha pro Čistou (Tschistaier Grundbuch, III.) Německy a česky; 23x47 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	(1808) 1834–1880	ukn 13

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
14	Kralovice 70	Pozemková kniha pro Čistou (Tschistaer Grundbuch, IV.) Česky a německy; 32x46 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	(1807) 1847–1883	ukn 14
15	Kralovice 59	Pozemková kniha pro Otěvěky (Nedowitzer Grundbuch I.) Německy; 23x33 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	1714–1804	ukn 15
16	Kralovice 60	Pozemková kniha pro Otěvěky (Nedowizer Grundbuch, II.) Německy; 26x40 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1804) 1805–1849	ukn 16
17	Kralovice 61	Pozemková kniha pro Tlestky (Leskauer Grundbuch I.) Německy; 21x33 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	1714–1832	ukn 17
18	Kralovice 62	Pozemková kniha pro Tlestky (Tlesker Grundbuch, II.) Německy; 27x40 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené ii) Panství Chříč	(1791) 1807–1849	ukn 18
19	Kralovice 47	Pozemková kniha pro Bělbožice a Lhotu (Lhot und Welbozitzer Grundbuch, Nro. II) Německy a česky; 23x36,5 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	[1800]–1882	ukn 19
20	Kralovice 43	Pozemková kniha pro Hedčany (Hetschaner Grundbuch I.) Německy a česky; 21x33 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	1702–1875	ukn 20

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
21	Kralovice 44	Pozemková kniha pro Hedčany (Hetschaner Grundbuch II.) Německy a česky; 26x39,5 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1806–1877	ukn 21
22	Kralovice 37	Pozemková kniha pro Hlince (Hlintscher Grundbuch I.) Německy a česky; 21x33 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1702–1803	ukn 22
23	Kralovice 38	Pozemková kniha pro Hlince ([Hlin]tscher [Grun]dbuch, II.) Česky a německy; 23x37 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1803–1879	ukn 23
24	Kralovice 41	Pozemková kniha pro Holovousy (Holofouser Grundbuch I.) Německy a česky; 21x33 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1702–1799	ukn 24
25	Kralovice 42	Pozemková kniha pro Holovousy (Holofouser Grundbuch, II.) Německy a česky; 23x36 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1800–1878	ukn 25
26	Kralovice 34	Pozemková kniha pro Chříč (Kniha purkrechtni aneb Gruntowni we wsi Krzyzy) Německy a česky; 21x33 cm; vazba kožená	1702–1790	ukn 26
27	Kralovice 35	Pozemková kniha pro Chříč (Křizer Grundbuch II.) Česky a německy; 25x38 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1790–1882	ukn 27
28	Kralovice 48	Pozemková kniha pro Milíčov (Militschower Grundbuch I.) Česky a německy; 21x33 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1702–1878	ukn 28

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
29	Kralovice 49	Pozemková kniha pro Milíčov (Militschower Grundbuch II.) Německy a česky; 25x38 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1790–1881	ukn 29
30	Kralovice 45	Pozemková kniha pro Slatinu (Slatinaer Grundbuch I.) Německy a česky; 21x33 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1702–1799	ukn 30
31	Kralovice 46	Pozemková kniha pro Slatinu (Slatiner Grundbuch, II.) Česky a německy; 23x36 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	[1800]–1882	ukn 31
32	Kralovice 36	Pozemková kniha pro Studenou (Studenae Grundbuch) Německy a česky; 23x36 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	[1800]–1882	ukn 32
33	Kralovice 39	Pozemková kniha pro Třímány (Kniha purkrechni Wesniczy Tržiman) Německy a česky; 21x33 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1702–1807	ukn 33
34	Kralovice 40	Pozemková kniha pro Třímány (Třímaner Grundbuch II.) Německy a česky; 26x40 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	[1800]–1874	ukn 34
		iii) Statek Šípy		
35	Kralovice 50	Pozemková kniha pro Šípy (Schippner Grundbuch I.) Německy a česky; 24x35 cm; vazba kožená (obsahuje i údaje o Bělbožicích a mlýnech v okolí)	1736–1874	ukn 35

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
36	Kralovice 51	Pozemková kniha pro Šípy (Schipper Grundbuch, Nro. 2) Česky a německy; 27x40 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené iv) Statek Vsesulov	1806–1882	ukn 36
37	Kralovice 56	Pozemková kniha pro Křekovice, Řeřichy, Václavy a Vsesulov (Gruntovní kniha statku Vsesylova) Česky; 21x31 cm; vazba kožená (obsahuje urbaniální záznamy; vazba uvolněná)	1686–1702	ukn 37
38	Kralovice 54	Pozemková kniha pro Křekovice, Řeřichy, Václavy a Vsesulov (Scheffelhofer, Waclawer und Krekowitz Grundbuch I.) Německy; 21 x 32 cm; vazba kožená	1703–1790	ukn 38
39	Kralovice 55	Pozemková kniha pro Křekovice a Václavy (Waclawer und Krekowitz Grundbuch II.) Německy a česky; 25x39 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1790–1882	ukn 39
40	Kralovice 57	Pozemková kniha pro Řeřichy a Vsesulov (Röscher und Schösselhofer Grundbuch II.) Německy a česky; 31x43 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené (vazba uvolněná)	1790–1878	ukn 40
41	Kralovice 58	Pozemková kniha pro Řeřichy a Vsesulov (Röscher und Schösselhofer Grundbuch III.) Německy a česky; 31x43 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené (vazba uvolněná)	1836–1882	ukn 41

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
		v) Kniha pro celé panství Chříč včetně začleněných statků		
42	Kralovice 72	Pozemková kniha pro panství Chříč (Chrická vesnická gruntovní kniha) Česky a německy; 33x46 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	(1832) 1840-1881	ukn 42
		<u>b) Dokladové knihy</u>		
		i) Knihy svatebních smluv		
43	Kralovice 75	Kniha svatebních smluv (Křizer Ehecontractenbuch I.) Německy a česky; 23x37 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1795) 1805–1828	ukn 43
44	Kralovice 76	Kniha svatebních smluv (Křizer Ehecontractenbuch II.) Česky a německy; 24x39 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1813) 1828–1878	ukn 44
		ii) Knihy dlužních úpisů		
45	Kralovice 90	Kniha dlužních úpisů (Kritzler Obligationsbuch I.) Německy a česky; 22x36 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1789–1801	ukn 45
46	Kralovice 77	Kniha dlužních úpisů (Křitzer Obligationsbuch II.) Česky a německy; 23x36 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1796) 1801–1803	ukn 46
47	Kralovice 78	Kniha dlužních úpisů (Křitzer Obligationsbuch III.) Česky a německy; 24x36 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1801) 1803–1808	ukn 47

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
48	Kralovice 79	Kniha dlužních úpisů (Křitzer Obligationsbuch IV.) Německy a česky; 27x40 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1799) 1808–1810	ukn 48
49	Kralovice 80	Kniha dlužních úpisů (Křitzer Obligationsbuch V.) Česky a německy; 26x38 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1793) 1810–1814	ukn 49
50	Kralovice 81	Kniha dlužních úpisů (Křitzer Obligationsbuch VI.) Česky a německy; 31x45 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1799) 1814–1820	ukn 50
51	Kralovice 82	Kniha dlužních úpisů (Křitzer Obligationsbuch VII.) Česky a německy; 26x39 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1806) 1820–1827	ukn 51
52	Kralovice 83	Kniha dlužních úpisů ([Kritz]er Ob[ligati]onsbuch VIII.) Německy a česky; 26x38 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1817) 1827–1830	ukn 52
iii) Knihy listin pro Čistou a Kožlany				
53	Kralovice 67	Kniha listin pro Čistou a Kožlany (Čistická a kožlanská kniha listin, Nro 1) Česky a německy; 31x43 cm; (vazba kožená)	(1796) 1814–1883	ukn 53
54	Kralovice 28	Kniha listin pro Kožlany (Kožlaner Instrumenten Buch No. I.) Německy a česky; 31x48 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1818) 1834–1838	ukn 54

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
55	Kralovice 91	Kniha listin pro Čistou (Tschischaier Instrumentenbuch, No I.) Německy a česky; 32x49 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1810) 1834–1838	ukn 55
56	Kralovice 92	Kniha listin pro Čistou (Tschischaier Instr. Buch, Nro. II.) Německy a česky; 32x49 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1797) 1838–1846	ukn 56
57	Kralovice 93	Kniha listin pro Čistou (Tschistaier Instrument. Buch III.) Česky a německy; 33x47 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	(1820) 1846–1879	ukn 57
		iv) Knihy listin pro vsi		
58	Kralovice 84	Kniha listin pro Chříč (Křizer Urk. Instr. Buch II.) Česky a německy; 27x40 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1810) 1830–1835	ukn 58
59	Kralovice 85	Kniha listin pro Chříč (Dorfschaftliches Instrumentenbuch, Nro. III.) Německy a česky; 32x48 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1808) 1835–1837	ukn 59
60	Kralovice 86	Kniha listin pro Chříč (Dorf. Inst. Buch IV.) Německy a česky; 31x48 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	(1824) 1837–1840	ukn 60
61	Kralovice 87	Kniha listin pro Chříč (Křizer Dorfschaftl. Instr. Buch V.) Česky a německy; 32x47 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	(1822) 1840–1845	ukn 61

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
62	Kralovice 88	Kniha listin pro Chříč (Dorfschaftliches Instrumentenbuch, Nro. VI.) Německy a česky; 32x47 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	(1833) 1845–1868	ukn 62
63	Kralovice 89	Kniha listin pro Chříč (Dorfschaftliches Instrumentenbuch, Nro. VII.) Německy a česky; 34x49 cm; vazba kožená (vazba uvolněná)	(1831) 1849–1876	ukn 63

II. SPISOVÝ MATERIÁL

A) Registraturní pomůcky

64		Podací protokol soudní (Gerichtsprotokoll I.) Německy; 26x39 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1839–1842	ppr 1
65		Repertář spisů pro panství Chříč z let 1840–1850 Německy; 32x46 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené (poškozen plísňí)	[1840]–[1850]	rep 1

B) Spisy

66		Fasse josefského katastru pro Třímány a Hlince	1786–1789	kar 1
67		Opisy sumářů a subrepartice josefského katastru pro Třímány a Hlince	(1789) 1850	kar 1
68		Daňové záležitosti Tříman	1844–1850	kar 1
69		Korespondence správy panství s ústavem šlechtičen U sv. Andělů v Praze	1831–1856	kar 1
70		Korespondence hospodářské správy	1844–1857	kar 1

Inv. Signatura č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
71	Korespondence ohledně kostelů na velkostatku	1866	kar 1
72	Udělení mešní licence pro kapli sv. Jana Nepomuckého v Chříči	1769	kar 1
73	Soudní spory (zejména spor ve věci pozůstalosti po Johannu Weicherovi z Čisté)	1789–1800	kar 1
74	Plná moc ve věci zastupování Marie Koukolíkové Josefem Poubou	1816	kar 1
75	Výslech chříčských poddaných ze vsí Hedčany a Slatina ve věci nesprávného podání k rektifikační komisi ohledně lesa a jiných pozemků	[1711]–[1720]	kar 1
76	Anonymní provolání poddaným panství Chříč směřované proti vrchnostenským úředníkům a chříčskému Židovi	[1842]–[1850]	kar 1
77	Koupě domu č. p. 23 v Chříči	1848	kar 1
78	Pronájem pivovaru v Chříči Františku Záleskému	1845–1852	kar 1
79	Pronájem dvorů Vsesulov a Nový Dvůr	1848	kar 1
80	Pronájmy obecních pozemků v Čisté	1825–1831	kar 1

Inv. Signatura č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
III. ÚČTY			
81	Hlavní dobytčí naturální kniha Německy; 32x47 cm; vazba z lepenky a papíru, rohy a hřbet kožené	1815	ukn 64
82	Přílohy k hlavní dobytčí naturální knize	1815	kar 1
83	Materiální účet velkostatku Chříč	1878	ukn 65
84	Účty správy panství	1843–1853	kar 1
85	Lesní účty pro revíry Chříč, Strachovice a Všesulov za etátní rok 1882	1883	kar 1

Název archivní pomůcky:	Velkostatek Chříč
Značka archivního fondu:	Vs Chříč
Časový rozsah:	(1641) 1686–1945
Počet evidenčních jednotek:	68 (65 úředních knih, 1 podací protokol, 1 repertář, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	85
Rozsah v bm:	3,64
Stav ke dni:	17. 12. 2014
Zpracovatel archivního fondu:	Mgr. Ivo Kadlec
Zpracovatel archivní pomůcky:	Mgr. Ivo Kadlec
Počet stran:	35
Počet exemplářů:	5
Schválil:	Mgr. Petr Hubka, ředitel SOA v Plzni dne 17.12. 2014 - č.j. SOAP/006-2338/2014